

A LA CUINA DE LA CUP HI MANCA ENCARA UN INGREDIENT

Donada l'altíssima rellevància i transcendència d'aquesta setmana per tota la nació, després de dècades, generacions i segles de lluita per apropar-nos a aquest moment, i vist que aquest moment s'ha gairebé trencat, no està de més cap reflexió si algun matís nou pot aportar a tot allò ja dit.

Ningú pot acusar d'incoherència ni de manca de compromís amb la feina feta durant anys a la CUP. Ningú pot menystenir tampoc l'esforç d'unitat i compromís de tots els qui integren Junts pel Sí. Per damunt, o en el fonament de tot això, hi ha la voluntat i anhel expressat pel poble català incansablement durant anys, al que es deuen uns i altres per damunt de qualsevol altra consideració.

Què ha passat doncs? Perquè s'ha trencat el pont que portava al procés constituent català sense que cap bomba externa l'hagi esfondrat?

Tot i que el focus en aquest darrer episodi i oportunitat està principalment sobre la Cup, també cal dir i reconèixer que totes dues parts i tenen responsabilitat, si bé en diferents graus, ja que en democràcia, el volum de vots és ponderador de la força que a cadascú pertoca en les decisions.

Fent us del dret a opinar sobre aquest cabdal moment, glosso aquí en 10 punts algunes reflexions del què ha passat i de què ha fallat, des de la prudència de la visió externa, que fan concloure que **a la cuina de la Cup encara li manca un ingredient important:**

1- **La Cup ha reconegut ser nova en les arts del joc parlamentari.** Les regles de funcionament d'aquest medi no tenen res a veure amb les dels carrers, activisme social, etc. Entrar en un nou terreny de joc comporta iniciar-s'hi i assumir les regles de joc o lleis de funcionament d'aquell medi, i jugar-hi cadascú amb les cartes que té.

En la negociació que ha acabat en desacord, la Cup ha donat la sensació que ha aplicat amb més pes les lleis pròpies de l'organització i de la lògica de moviment social.

2- **L'art dialèctic i la ponderació de forces.** Aquestes regles de funcionament parlamentari -i de qualsevol negociació- estableixen que els resultats en cas de desacord inevitablement estaran ponderats a favor de qui té més representació. Si més no, en els esculls que esdevinguin principals.

3- **Uns en diuen coherència, altres en diuen traïció.** En tot cas, l'excés d'egos o de coherència ideològica pot comportar, paradoxalment, un resultat involuntari similar al que busquen els espanyolistes que volen subjugada i dissolta la nació catalana, pel fet de comprometre l'assoliment de la independència feta amb un procés constituent altament popular, única garantia de que la República esdevingui una eina eficaç de transformació vers la justícia social i la sostenibilitat mediambiental.

D'aquí que moltes etzibades siguin dures de rebre per la pròpia Cup i pels que en valorem el seu paper i trajectòria. És difícil qüestionar que la CUP tingui raó amb els seus arguments, o que sigui molt coherent. Potser la clau de volta sigui comprendre que la coherència no és el factor determinant ara, sinó la força dels vots i l'art negociador.

4- **La discussió sobre la figura d'en Mas,** atenent a la lògica expressada per la CUP, pot ser compartida per un sector de gent, fins i tot acceptada per una majoria (sense ser un factor que els preocupi). També és cert que, com plantegen algunes veus, vista la situació creada seria un acte patriòtic d'alta maduresa i responsabilitat una certa cessió per part d'Artur Mas, un acte que la història li reconeixeria amb el més alt honor.

Però si no vol fer-ho, atenent a la lògica negociadora estrictament democràtica, ell i JxS en tenen ple dret, independentment de les simpaties o antipaties que aixequi, i dels mèrits que

ha demostrat en aquest feixuc procés d'alliberament nacional, inqüestionables per una majoria, qüestionats per alguns altres. Però per vetar-lo caldria disposar si més no d'una força democràtica equivalent o pròxima per part dels que comparteixen objectiu.

Si el punt considerat clau per ambdues parts ha resultat ser el candidat, una proporció de 62 a 10 determina per pura lògica democràtica que és la de 62 la que el determina, i més quan és la pedra angular d'un equilibri fràgil de partits i independents en la llista de Junts pel Si, amb tot el que representen, i quan la CUP ha quedat molt empatada internament al respecte.

No és més savi i astut centrar-se en jugar les cartes per garantir que els passos futurs siguin com volen que siguin? I aquí la CUP podria jugar amb molta finesa i astúcia les cartes que la situació actual li ha donat, enlloc d'estripar-les, incomprendiblement per la majoria del país.

Més enllà de la coherència, quan una cosa costa d'entendre a un gruix gran de gent per molt que s'expliqui, és que alguna cosa falla. A la gent potser no li vindria d'aquí, però entén i accepta que JxS mantingui el seu candidat pel simple fet que han guanyat per molt. Però no entén la fixació per part de la CUP amb un nom per damunt de tot, no entén que si JxS hagués tret un escó més, la CUP n'hauria permès la investidura amb l'abstenció. No entén quina diferència essencial hi ha en abstenir-se 10 per permetre-ho, o votar 2 sí i 8 abstencions per permetre-ho. I tenen raó. Costa d'entendre, quan el preu és tan alt.

Molta gent anhelem una negociació elegant, neta, sense entrar en noms i collant bé en els continguts. Si el procés és potent i molt participat, com hauria de ser, els noms dels gestors polítics perden rellevància i es minimitza el risc de qualsevol manipulació, traïció o aigualiment.

Per què la CUP no incideix, en la mesura que els vots li permeten, en els punts que el joc parlamentari sí que li permet, i que segurament ningú com ella pot aportar, i que tan importants són per al procés constituent català? Això seria la garantia d'un procés constituent altament participatiu, sense precedents enlloc. L'inici d'una autèntica revolució catalana innovadora, moderna, evolucionada i de vocació universal.

5- **La foto sociopolítica d'ara és la que és.** Segur que a molta gent li agradaria que la foto de vots fos diferent, els uns que fos més decantada cap a l'esquerra, d'altres a la inversa. D'altres més espanyolista. Hi ha qui ha parlat, com Teresa Forcadet, que li agradaria que no fos el centre-dreta qui lideri el procés. Però confondre el que cadascú voldria amb el que és a dia d'avui, altre cop pot fer-nos caure en la imposició del propi desig o ideologia per damunt de la democràcia. El principi d'holicitat ens recorda que en cada part hi ha reflectit el tot sencer: en la pròpia posició particular s'hi integra la posició global de la societat, nació i món. I cadascú se la fa seva. Molt legítim és treballar perquè esdevingui com voldríem que fos, però partint i acceptant la foto de cada moment -sempre i quan aquesta realitat no vulneri drets fonamentals, en quin cas èticament cal desobeir. Però no és el cas estrictament d'ara.

6- **Els votants de la CUP.** Molta gent ha votat CUP d'una banda, per convicció ideològica. De l'altra, mirant l'aritmètica dels vots és força evident que molta altra gent ho ha fet perquè la CUP els va donar confiança de garantia en alguns termes dels continguts del procés, a fi que no es pervertissin o aigualissin. En quin moment s'ha tingut en compte aquest factor? Aquesta mancança farà comprendre que molta gent se senti traïda.

7- Les decisions relatives a la negociació parlamentària i al procés constituent objecte central de les darreres eleccions parlamentàries, per tant, **cap partit no les pot prendre només en clau interna**, sinó que també han de considerar el sentit de bona part del vot rebut i global. Aquest vot no es pot mesurar mètricament, però sí que és fàcil fer-ne ponderacions força aproximades.

8- **La cuina incompleta de la CUP.** La decisió que va prendre la Cup a l'assemblea de Manresa i al Secretariat del darrer diumenge, cal considerar-la en clau interna, i per tant, parcial des del punt de vista democràtic i del Grup Parlamentari. Li falta un ingredient primordial, el principal: el vot. **El Grup Parlamentari de la CUP no es deu només als militants: es deu, per davant dels militants, als votants, que en són molts més.**

Els diputats electes, a banda de tenir en consideració el posicionament intern, tenen el deure democràtic inalienable i ineludible de fusionar-lo amb l'altre factor que representen, més important fins i tot que el factor intern, que és el del sentit del vot rebut. **Tots els diputats tenen plena sobirania, llibertat i el deure de considerar-ho així i de decidir integrant tots aquests factors, per damunt fins i tot del seu partit.**

En aquest cas, aquesta ponderació dels vots és clarament suficient per fer decantar la balança empatada de la decisió interna de la CUP cap a una sortida plenament ètica i democràtica d'aquest atzucac: acceptar que bona part del seu vot probablement acceptaria el candidat de JxS (o si més no, simplement reconèixer i acceptar l'enorme gruix de vots de JxS com a factor decantador de la balança d'aquest quasi empat intern), i en conseqüència investir el candidat de Junts pel Sí, empènyer fort en el procés constituent i, d'aquí 10 mesos, segons el grau de compliment de tot allò essencial, tombar o aprovar la moció de confiança.

Què més volem, pel bé de la CUP, de JxS i del país, que aquesta integració tan diversa, polièdrica i enriquidora? O és que ens hem begut l'enteniment? O és que tenim por de jugar les nostres cartes, en la proporció que a cadascú li correspon?

9- **Quin és l'escenari alternatiu que poden oferir les noves eleccions?** Si algú en té una resposta clara i que sigui millor que l'actual, que ho digui i que o tiri endavant. Si no, que es mengi tothom l'orgull per asseure's, acordar segons el pes de cadascú i tot seguit a pensar tots junts, que el poble hi estem disposats.

El país no perdonarà a ningú el contrari, perquè aleshores sí que podrà ser considerat traïció o incapacitat d'uns o altres, tan se val.

10- **L'aportació de la Cup és imprescindible per garantir el major accent de participació popular en el procés constituent.** Per tant, ni es pot permetre ni ens podem permetre que no hi sigui. Feu-vos-ho com vulgueu, però d'aquí a diumenge no teniu altra opció que resoldre-ho, sigui els uns fent un acte de responsabilitat tot i tenir una enorme força de vots, o afluixant en allò que el resultat democràtic li digui als altres que han d'afluixar, i empenyent fort junts en els continguts que cadascú consideri primordials. La resta de partits, de moment semiautodeterminats o heterodeterminats en clau espanyola, ja s'hi afegiran si volen quan vegin que el procés s'ho val i engresca. La porta és oberta. Nosaltres no els podem esperar més. Fa tres segles que es fa la seva. Ara ens toca a nosaltres, amb el dret afegit de ser nació nascuda i consolidada històricament aquí. Algun dia potser proper, igual com fa un segle els partits i parlaments del món es van adonar que no podien defensar ja més l'esclavatge de persones, veurem com a cap partit ni Parlament li estarà permesa la negació del dret de llibertat de cap nació de la Terra, com fan encara avui impunement. Mentrestant, ens toca a nosaltres obrir aquest camí.

Lluís Planas Herrero

Cardedeu (Vallès Oriental)

President del Pas - El Camí dels Països Catalans _www.elcami.cat

La Marxa Som _www.lamarxasom.cat

(A títol personal)